

Referat Gästföreläsare Annika & Tommy Sandén, representanter för Panzisjukhuset i Kongo

Kongo är det näst största landet i Afrika, till ytan ungefär som Mellanuropa, med en befolkning på över 80 miljoner. Kongo gränsar till Burundi, Rwanda och Tanzania och har klassats som en av världens värsta humanitära katastrofer. Över 13 miljoner människor är i behov av akut hjälp för att överleva och 2 miljoner barn lider av undernäring.

Hiv-pandemin, som smittade 75 miljoner människor, fick sin början i östra Kongo. Det var också här som den svenska FN-experten Zaida Catalan blev mördad 2017.

Landet är inte i krig men fattigdomen skapar det våld som ständigt eskalerar och sätter kvinnor och barn i omänskliga situationer. Kongo är tack vare sitt överflöd på mineraler som bl a kobolt och coltan ett av världens rikaste länder men med världens fattigaste befolkning.

Arbetsförhållandena vid utvinningen av dessa mineraler är livsfarliga. "Konfliktmineraler, blodsmineraler och blodsbatterier" betecknar metallerna tenn, volfram, tantal och guld som används i en mängd elektronik t ex mobiltelefoner och batterier till elbilar. Dessa smugglas över till Burundi och Rwanda och hamnar sedan i China där de blir tvättade. Grovt kan man säga att våra mobiler leder till våldtäkterna i Kongo. Det handlar om enorma värden.

1994 skedde folkmordet i Rwanda på mer än 800 000 människor vilket gjorde att många flydde till Kongo. Där blev de lätta offer för milisen och lockades till att bli barnarbete bl a soldater.

Milisgrupperna drev bort folk, tog makten och startade mineralbrytning.

Över 2 miljoner har blivit våldtagna i krigets Kongo hittills, 6 miljoner dödade och flera generationer har tvingats fly, dömts till fattigdom, skändats, slaktats och fått sina könsorgan förstörda. Soldater använder sexuellt våld som vapen i konflikternas Kongo eftersom det splittrar familjer och samhällen när kvinnan, som oftast är navet i familjen, skadas och inte kan återvända hem.

Doktor Denis Mukwege, chefskirurg och specialiserad inom gynekologi, har arbetat länge för att motverka det sexuella våldet i landet. Han fick Nobels fredspris 2018 för sin kamp och är hela tiden dödshotad.

Annika & Tommys engagemang började 2012 när de satt med vänner och tittade på 60 minuter på CNN. Tack vare dem så har 25 Rotaryklubbar varit med och skänkt pengar till Panzisjukhuset. Man har organiserat flera fredskonferenser där Denis Mukwege deltagit. På så vis har man fått pengar som möjliggjort att man kunnat stabilisera situationen på sjukhuset. Nästa steg är att samla pengar så man kan investera i solceller. Behoven är naturligtvis oändliga men man håller hela tiden på att bygga ut och förbättra kvalitén på sjukhuset. Saniteten är naturligtvis ett stort problem. Annika & Tommy Sandén har kontakt varje vecka med en lungläkare från Umeå, Ellinor Ädelroth, som arbetar helt ideellt i Kongo. På så vis vet de exakt vart pengarna går.

Dr Mukweges vision är att rädda liv, rättvisa och fred. En målsättning är att få till en certifiering för att få stopp på användningen av barn och kvinnor i gruvorna. Dr Mukwege har skrivit till Apple med förhoppningen om att få prata med dem men hoppet i Kongo står till kvinnorna, de måste organisera sig och ta tag i situationen.

Dr Mukwege har en holistisk syn på patientvård. Det är lika viktigt, efter en våldtäkt, att stärka kvinnans självkänsla som att reparera hennes kropp. Kvinnorna får regelbundet träffa psykologer och ges en möjlighet att få en enkel yrkesutbildning för framtida försörjning då det på skammen är en omöjlighet för de flesta att återvända hem.

På Panzisjukhuset erbjuds även förlossningar, familjeplanering och vanlig sjukvård. Man räddar dagligen livet på för tidigt födda barn och barn mellan 0 och 12 år som drabbats av undernäring. Panzisjukhusets planerar en totalrenovering och en tillbyggnad till en kostnad av närmare en halv miljard. Läkarmissionen är idag en av sjukhusets huvudfinansiärer – www.lakarmissionen.se.

Annika och Tommy känner att det är en stor ära att få dela Dr Mukweges vision om en bättre värld.